

Gårdsstöd 2016

Här finns den information som gällde för gårdsstödet 2016.

Gårdsstödet är ett arealbaserat inkomststöd som syftar till att främja lantbruket. Det ska bidra till ökad konkurrenskraft och till att hålla landskapet öppet. Du måste ha stödrätter för att få gårdsstöd.

Villkor för gårdsstödet

Det är den som har rätt att använda marken, som ansvarar för driften och förvaltningen av marken den 15 juni och som redovisar marken i sin SAM-ansökan som kan söka gårdsstöd.

Om du använder och ansvarar för marken den 15 juni och redovisar den i SAM-ansökan har du också ansvar för att de tvärvillkor som gäller marken följs hela året och att marken är jordbruksmark hela året.

Som jordbruksmark räknas åkermark, betesmark och slåtteräng. Längre ner på sidan finns förklaringar till de olika marktyperna och hur du ska sköta dem för att få gårdsstöd.

Du måste ha stödrätter

Hur mycket gårdsstöd du kan få beror på värdet på dina stödrätter. Du måste ha minst 4 hektar jordbruksmark och stödrätter för minst 4 hektar i din ansökan den 21 april för att gårdsstödet ska betalas ut. Stödrätterna är inte knutna till ett visst skifte. Men du ska ha stödrätter som motsvarar den areal jordbruksmark som du vill ha gårdsstöd för.

Varje skifte måste vara minst 0,1 hektar

Varje skifte som du vill ha gårdsstöd för måste vara minst 0,1 hektar. Du kan dock få gårdsstöd för ett mindre skifte om det skiftet ligger i direkt anslutning till ett annat skifte på samma block och om hela blocket är minst 0,1 hektar. Det måste då vara grödor som ger rätt till gårdsstöd på båda skiftena.

Du måste följa tvärvillkoren för att få fullt stöd

För att få fullt gårdsstöd måste du följa tvärvillkoren. Tvärvillkoren är regler som till exempel handlar om hur du ska sköta dina djur och din mark. De flesta tvärvillkor är inga nya regler utan de finns redan i den svenska lagstiftningen eller i EU:s lagstiftning. Syftet med tvärvillkoren är bland annat att få fler att bli ännu bättre på att följa de regler som gäller.

Vissa företag kan inte få gårdsstöd

Företag och personer som driver flygplatser, järnvägar, vattenverk, fastighetsföretag eller permanenta sport- eller rekreationsanläggningar och som föregående år sammanlagt fick mer än 5 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare före avdrag för fel kan normalt inte få vissa jordbrukarstöd eller handla med stödrätter. Det finns dock undantag som gör att även personer och företag med sådana verksamheter kan få jordbrukarstöd och rätt att handla med stödrätter.

Du kan läsa mer om detta längst ner i dokumentet under rubriken Svårt att få stöd för dem som i huvudsak sysslar med viss annan verksamhet än jordbruk.

Så ska du sköta din jordbruksmark

Du kan bara söka gårdsstöd för jordbruksmark som du brukar och sköter. Som jordbruksmark räknas åkermark, betesmark och slätteräng.

Om du söker gårdsstöd

Om du söker gårdsstöd ska det tydligt synas att du gjort något av det här på varje skifte senast den 31 oktober:

- odlat
- låtit beta
- putsat
- slagit av
- jordbearbetat

Du måste också se till att åkermarken inte försumpas.

Det finns några undantag

- På skyddszoner på åkermark ska det i huvudsak växa gräs. Växtligheten får inte hindras av buskar och annat högväxt. Du behöver inte skörda, putsa eller beta din skyddszon för att få gårdsstöd. Du måste däremot underhålla växtligheten på marken så att skyddszonens förmåga att begränsa läckage av bekämpnings- och växtnäringsmedel bevaras. Tänk på att det finns fler villkor för skyddszoner som du måste följa om du använder vissa kemikalier.
- Om du har permanenta grödor på åkermark, till exempel salix och fruktodling, ska du sköta om odlingen på vanligt sätt. Det betyder att du till exempel ska beskära träd och föryngra plantor vid behov.
- Om det är första året du har din mark i träda behöver du inte putsa eller slå av den.
- Du som har träda med en blandning av grödor som är särskilt anpassad för att gynna insekter, fåglar och vilt, till exempel en viltåker eller en skalbaggsås, behöver från och med i år inte längre putsa eller slå av trädan för att du ska kunna få gårdsstöd för den. Med anpassade grödor menar vi till exempel vallfröblandning med blommande örter som rödklöver, vitklöver, cikoria och honungsört. Men du behöver fortfarande sköta trädan. Det betyder att du till

exempel kan behöva stödså eller ta bort buskar. Samma gäller för obrukad fältkant som du kan ha som ekologisk fokusareal i förgröningsstödet.

Tänk också på det här

- Det finns inget krav på att du ska ta bort växtrester på träda.
- Du får inte putsa träda under perioden 1mars–30 juni. Regeln finns för att skydda häckande fåglar.
- Om du putsar en naturbetesmark ska den vara minst lika välputsad som om djur har betat där.
- Det finns regler för träda som alla lantbrukare måste följa oavsett om de söker stöd eller inte.

Fler villkor för den som även söker miljöersättning

Om du förutom gårdsstöd även söker miljöersättning finns det fler villkor för hur du ska sköta din mark.

Det här är åkermark

Åkermark är jordbruksmark som används för växtodling eller som hålls i sådant skick att den kan användas för växtodling. Du ska kunna använda marken utan någon annan förberedelse än vanliga jordbruksmetoder och jordbruksmaskiner. Marken ska kunna användas för växtodling varje år med undantag för ett enskilt år om det finns särskilda omständigheter.

Det här är betesmark

Betesmark är ett jordbruksskifte som inte är åkermark och sköts med bete, avslagning eller putsning. På marken ska det växa gräs och örter som kan användas som foder. Hävdad ljung kan också användas som foder.

Mark i renkötselområde som i huvudsak används till renbete är inte betesmark. Inte heller skog eller områden där insatser gjorts i syfte att gynna trätillväxten räknas som betesmark.

Det här är slåtteräng

Slåtteräng är ett jordbruksskifte som inte är åkermark och som används på eftersommaren till slåtter eller för slåtter kompletterat med efterbete eller lövtäkt. På slåtterängen ska det växa gräs eller örter som kan användas som foder. Hävdad ljung kan också användas som foder.

Mark i renkötselområde som i huvudsak kan användas till renbete är inte slåtteräng. Inte heller skog eller områden där insatser gjorts i syfte att gynna trätillväxten kan räknas som slåtteräng.

Gårdsstöd för energiskog

Du kan få gårdsstöd om du planterat energiskog på din åkermark. Du måste skörda salix minst vart tionde år och poppel och hybridasp minst vart tjugonde år för att kunna få gårdsstöd för marken.

Gårdsstöd för mark där du odlar hampa

Du kan få gårdsstöd för hampodling. Det som skiljer hampodling från annan odling är att du måste styrka att den sort du odlar är godkänd. Det gör du genom att skicka in originaletiketterna på utsädesförpackningarna till länsstyrelsen. Du behöver också skicka in uppgifter om hur många kilo utsäde du sått per hektar på respektive skifte med hampa.

Du måste söka gårdsstöd för din hampodling

Du som vill odla hampa måste söka gårdsstöd för din hampodling för att inte bryta mot narkotikalagstiftningen. All hampodling som du inte söker stöd för betraktas som narkotikaproduktion.

Det här gäller för att du ska få gårdsstöd för din hampodling

- För att du ska kunna få gårdsstöd för hampodling krävs att sorten du odlar finns på listan över godkända sorter.
- Utsädet ska vara certifierat och hampan ska sås i renbestånd.
- Hampan får skördas tidigast efter avslutad fröbildning eller 10 dagar efter blomningens slut.
- För att få fullt gårdsstöd för odling av hampa måste du följa tvärvillkoren.
- Du måste styrka att du odlar en godkänd sort. Det gör du genom att skicka in originaletiketterna på utsädesförpackningarna till länsstyrelsen. Senast den 30 juni måste länsstyrelsen ha etiketterna. Om du skickar in dem för sent, underkänns din hampareal och du får avdrag på gårdsstödet. Du kan också skicka in faktura eller kvitto.
- Du ska också meddela länsstyrelsen vilka skiften som du har sått med respektive sort och uppgifter om hur många kilo utsäde du sått per hektar på respektive skifte med hampa. De här uppgifterna måste du skicka in senast den 15 juni. Om du skickar in dem för sent underkänns din hampareal och du får avdrag på gårdsstödet.

Godkända hampsorter 2016

EU bestämmer varje år vilka hampasorter som är godkända för odling. Du måste odla en godkänd sort för att kunna få gårdsstöd. För alla de godkända sorterna är halten tetrahydrocannabinol (THC) under 0,20 procent.

Så här söker du gårdsstöd för odling av hampa

Du söker gårdsstöd för odling av hampa genom att redovisa arealen i din SAM-ansökan.

Mark som du inte kan få gårdsstöd för

Du kan inte få gårdsstöd för mark som du använder för annat än jordbruksverksamhet. Med jordbruksverksamhet menar vi uppfödning av djur, odling av jordbruksprodukter eller verksamhet för att behålla marken som jordbruksmark. Du kan inte heller få gårdsstöd för skogsbete, alvarbete eller våtmarker.

Du kan heller inte få gårdsstöd för mark som du sedan lång tid tillbaka inte brukat och där marken nu har vuxit igen eller på annat sätt inte går att bruka. Igenväxt eller försumpad mark räknas inte som jordbruksmark när du söker gårdsstöd.

I vissa fall får du använda marken till annat än jordbruksverksamhet

Det finns undantag då du får använda marken till annat än jordbruksverksamhet. Det handlar om verksamhet som är tillfällig eller som ligger utanför växtodlingssäsongen eller betessäsongen. Ett villkor är att verksamheten inte påverkar jordbruket väsentligt. Exempel på tillåten verksamhet är:

- konserter
- sportevenemang

- marknader
- parkering
- scoutläger
- skidbackar
- tillfälliga upplag och förvaring

Du får inget gårdsstöd för den del av marken där det finns gamla byggnader

Du får inget gårdsstöd för den del av betesmarken eller slåtterängen där det står en gammal lada eller en annan gammal byggnad. Om du sedan tidigare har ett åtagande för miljöersättning för betesmarker och slåtterängar och det finns gamla byggnader på marken, så får du miljöersättning enligt det åtagande som du har.

Det här gäller vid översvämning

Mark som ofta översvämmas och som du därför inte kan bruka varje år räknas inte som jordbruksmark.

Mark som är översvämmad enstaka år kan räknas som jordbruksmark men du ska inte ta med arealen i din SAM-ansökan det år då marken är översvämmad.

Betesmark som översvämmas varje år, till exempel på våren, men som du varje år kan bruka under de perioder då marken inte är översvämmad, räknas som jordbruksmark. När det till exempel gäller en översvämning som beror på vårflood, sjunker den i normalfallet undan så att du kan släppa på betesdjuren, även om det kan bli senare än normalt.

Områden inne i betesmarkerna där vattnet sjunker undan men lämnar efter sig en yta utan lämpligt foder ska du inte ta med i SAM-ansökan om de är större än 0,01 hektar.

Utbetalning av gårdsstöd

På Mina sidor kan du se vad som händer med din ansökan. Du kan bland annat se när länsstyrelsen har fattat beslut om att du får ditt gårdsstöd och hur mycket pengar du får.

Stödrätterna styr hur mycket gårdsstöd du får

Du måste ha 1 stödrätt för varje hektar jordbruksmark som du vill ha gårdsstöd för. Hur mycket gårdsstöd du får beror på värdet på dina stödrätter. I SAM Internet och på Mina sidor kan du se vad dina stödrätter är värda dina stödrätters värde.

Du får dina pengar i kronor

Stödrätternas värde är bestämt i euro men du får ditt gårdsstöd i kronor. Växelkursen fastställs av Europeiska centralbanken den sista bankdagen före 1 oktober.

Avdrag på utbetalningen av gårdsstödet som går till EU:s krisreserv

År 2016 får du en minskning av ditt gårdsstöd om du får mer än 2 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare. Minskningen är en viss procentsats av det belopp som överstiger 2 000 euro. EU-kommissionen beslutar minskningens storlek i procent i november 2016. Den här minskningen kallades tidigare för finansiell disciplin.

Minskningen görs för att ha en reserv vid kriser inom jordbrukssektorn och för att det finns en risk att länderna i EU betalar ut för mycket i stöd. Pengarna kan betalas tillbaka senare år om pengarna som reserverats för kriser inom jordbruket inte används.

Om det finns risk för att EU:s budget överskrids kan avdraget bli större.

Får du mer än 150 000 euro i gårdsstöd minskar stödet

Om du får mer än 150 000 euro i gårdsstöd drar Jordbruksverket av 5 procent av det belopp som är över 150 000 euro. Den summan vi drar av förs över till landsbygdsprogrammet.

Felaktigt gårdsstöd måste betalas tillbaka

Jordbruksverket granskar regelbundet nya flygfoton och uppdaterar uppgifterna om jordbruksmarken. Om de nya uppgifterna visar att en del av marken som du har angett i din SAM-ansökan inte var godkänd för gårdsstöd kan du behöva betala tillbaka den felaktiga delen. Det gäller också om du fått gårdsstöd för en för stor areal.

Du får ett preliminärt besked

Om du måste betala tillbaka gårdsstöd får du först ett preliminärt besked. I brevet står hur mycket pengar du behöver betala tillbaka och vilken mark återkravet gäller. Om du tycker att uppgifterna är fel ska du kontakta din länsstyrelse. Om du behöver betala tillbaka pengar får du ett beslut från länsstyrelsen.

Eventuella tvärvillkorsavdrag görs efter stödutbetalningen

Om en kontroll visar att en lantbrukare inte har följt ett eller flera tvärvillkor så kommer avdraget för tvärvillkorsfelet att göras först efter att stöden för 2016 betalats ut. Normalt sett gör Jordbruksverket tvärvillkorsavdragen när vi betalar ut stöden. Anledningen till att vi inte gör på samma sätt när det gäller stöden för 2016 är att det IT-system som ska räkna ut tvärvillkorsavdragen inte har byggts ännu. Vi vet ännu inte exakt när det kommer att vara klart och därför kan vi inte heller säga när tvärvillkorsavdragen på årets stöd kommer att göras.

Kontroller och avdrag på gårdsstödet

För att få fullt gårdsstöd måste du följa alla villkor som gäller för stödet samt följa tvärvillkoren. Det är i första hand länsstyrelsen som kontrollerar att din ansökan stämmer med verkligheten, att du följer alla villkoren för gårdsstödet och att du följer tvärvillkoren.

Kontrollerna görs både när länsstyrelsen behandlar din ansökan och vid besök på din gård. Du får oftast veta i förväg att du ska få besök av en kontrollant. Du måste ge kontrollanterna den hjälp som är nödvändig för att de ska kunna genomföra kontrollen.

Tänk på att det är bara i undantagsfall som du kan ändra i din SAM-ansökan efter kontrollen. Kontakta din länsstyrelse för att få reda på vilka ändringar du kan göra.

I augusti 2016 infördes nya regler för avdrag på stöden om du har redovisat mer areal i SAM-ansökan än vad länsstyrelsen godkänner. De nya reglerna gäller gårdsstödet, stödet till unga jordbrukare och kompensationsstödet. Läs mer längre ner under rubriken Lägre avdrag på stöden med nya regler.

Du kan få avdrag på stödet

Om du inte följer villkoren kan det bli avdrag på ditt gårdsstöd. Det finns olika anledningar till att du kan få avdrag:

- Din ansökan kommer in för sent.
- Du har inte följt villkoren för gårdsstödet.
- Du har inte följt tvärvillkoren.
- Din verkliga areal är mindre än den du sökt för.

Om du varit grovt oaktsam när du lämnade uppgifterna eller lämnat felaktiga uppgifter med avsikt kan du få hela din ansökan underkänd.

Om din ansökan kommer in för sent

Om din ansökan kommer in efter den 21 april minskar vi ditt stöd med 1 procent per arbetsdag som ansökan är försenad. Om ansökan kommer in efter den 16 maj får du inget gårdsstöd alls 2016.

Om du har för liten areal eller för få stödrätter

- Om du har mindre än 4 hektar mark när du skickar in din SAM-ansökan den 21 april måste du öka din areal till minst 4 hektar senast den 16 maj för att få gårdsstöd.
- Om du inte har stödrätter för minst 4 hektar mark när du lämnar in din SAM-ansökan den 21 april måste du hyra eller köpa fler stödrätter så att du når upp till motsvarande 4 hektar mark senast den 16 maj för att få gårdsstöd. Stödet minskar med 1 procent per arbetsdag till och med den 16 maj som du inte når upp till minst 4 hektar mark och stödrätter motsvarande minst 4 hektar mark.
- Om du inte når upp till 4 hektar mark och stödrätter motsvarande minst 4 hektar mark senast den 16 maj får du inget gårdsstöd alls.

Om du inte använt din mark till någon jordbruksaktivitet

Om länsstyrelsen upptäcker att du inte har använt din mark till någon godkänd jordbruksaktivitet hanteras det på samma sätt som nedan, när din verkliga areal är mindre än den du sökt för. Den areal som räknas bort är den areal som du inte använt på ett godkänt sätt.

Om du inte följt tvärvillkoren

Om en kontroll visar att du inte har följt tvärvillkoren beslutar länsstyrelsen hur många procent som ska dras av från utbetalningen av dina jordbrukarstöd. Första gången ett fel upptäcks blir avdraget i normala fall 3 procent, men det kan sänkas till 1 procent eller höjas till 5 procent beroende på hur allvarligt felet är. Om ett fel upptäcks mer än en gång blir avdraget större. Om länsstyrelsen bedömer att du har gjort felet avsiktligt kan avdraget bli upp till 100 procent.

Lägre avdrag på stöden med nya regler

De nya reglerna innebär lägre avdrag generellt. Tidigare har avdraget som lägst varit 2 gånger arealfelet men med de nya reglerna blir avdraget högst 1,5 gånger arealfelet. Arealfelet är skillnaden mellan den areal du redovisat och den godkända arealen.

De nya reglerna innebär också att du bara får ett halvt avdrag första gången du har ett arealfel om det är ett mindre fel. Avdraget blir alltså bara 0,75 gånger arealfelet. Det är det här som ibland kallas att man får en "varning" eller ett "gult kort". Länsstyrelsen kommer året därpå att följa upp alla som får ett gult kort för att kontrollera att felet inte kvarstår.

Enligt de gamla reglerna fick man helt avslag på sin ansökan om man hade ett arealfel på över 20 procent. Hade man ett arealfel på över 50 procent fick man dessutom ett extra avdrag på kommande utbetalningar. De här gränserna finns inte längre, utan grundregeln är att avdraget är 1,5 gånger arealfelet.

De nya reglerna är en del i EU-kommissionens arbete med att förenkla för jordbruksföretagen.

Så här stort blir det nya avdraget

Hur stort avdraget blir beror på hur stort arealfelet i din SAM-ansökan är. Det finns tre olika nivåer.

Illustration som visar de olika avdragsnivåerna.

Det här gäller om felet är högst 2 hektar och högst 3 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är högst 2 hektar och högst 3 procent av den godkända arealen, så slipper du avdrag på dina stöd. Du får utbetalt för den areal som länsstyrelsen har godkänt. Så har det varit även med de tidigare reglerna.

Exempel:

Du har sökt stöd för 19 hektar men länsstyrelsen godkänner 18,5 hektar.
Ditt arealfel är 0,5 hektar eller 2,7 procent (0,5 hektar/18,5 hektar).
Du får utbetalt för 18,5 hektar men felet är så litet att du slipper extra avdrag.

Lägre avdrag första året om felet är större än 2 hektar eller 3 procent – men högst 10 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är större än 2 hektar eller större än 3 procent av den godkända arealen, men högst 10 procent, så är grundregeln att avdraget blir 1,5 gånger arealfelet. Men om det är första året du har ett arealfel så blir avdraget i stället 0,75 gånger arealfelet.

Om du nästa år har ett arealfel igen så händer det här:

- Det blir ett avdrag enligt grundregeln för år 2, det vill säga 1,5 gånger arealfelet.
- Dessutom blir det ett avdrag som motsvarar den del som du inte betalade år 1, det vill säga 0,75 gånger arealfelet år 1.

Om felet är större så blir avdraget 1,5 gånger arealfelet direkt.

Exempel:

Du har sökt stöd för 32 hektar men länsstyrelsen godkänner 29,6 hektar.
Ditt arealfel är 2,4 hektar eller 8,1 procent (2,4 hektar/29,6 hektar).
Avdraget blir i år $0,75 \times 2,4$ hektar, det vill säga 1,8 hektar.
Du får i år utbetalt för 27,8 hektar (29,6 hektar – 1,8 hektar).

Om du har ett fel även nästa år så blir avdraget då $1,5 \times$ arealfelet som du har år 2 **plus** $0,75 \times$ arealfelet som du hade år 1.

Högsta avdraget direkt om felet är större än 10 procent

Om skillnaden mellan den areal du redovisat i SAM-ansökan och den godkända arealen är större än 10 procent av den godkända arealen, så blir avdraget 1,5 gånger arealfelet.

Exempel:

Du har sökt stöd för 24 hektar men länsstyrelsen godkänner 20 hektar.
Ditt arealfel är 20 procent (4 hektar/20 hektar).
Avdraget blir $1,5 \times 4$ hektar, det vill säga 6 hektar.
Du får utbetalt för 14 hektar (20 hektar – 6 hektar).

Det kommer att bli fler kontroller

De flesta lantbrukare som "får ett gult kort", det vill säga de lantbrukare som har ett arealfel som är större än 2 hektar eller 3 procent men högst 10 procent, kommer att få en kontroll året därpå. Det innebär att det kommer att bli fler kontroller än tidigare.

Även vissa slututbetalningar för 2015 påverkas

De nya reglerna gäller från och med den 22 augusti 2016. De gäller för de stöd som söktes 2016. De nya reglerna gäller också för de stöd som söktes 2015 och som vi betalar ut efter den 22 augusti 2016. Eftersom den nya regeln infördes så sent som i augusti, har vi inte haft möjlighet att anpassa våra IT-system enligt de nya reglerna när det gäller gårdsstödet och stödet till unga jordbrukare. Därför kan vi

behöva justera utbetalningarna för 2015 i efterhand om det visar sig att du som har fått en utbetalning ska ha ett lägre avdrag med de nya reglerna. Eventuella justeringar kommer troligtvis att göras i samband med kommande utbetalningar av stöd.

När det gäller kompensationsstöd som söktes 2015 så är IT-systemet byggt enligt de nya reglerna så den utbetalning som du får i år behöver inte justeras i efterhand med anledning av de nya reglerna.

Vi arbetar med bedrägeribekämpning

Alla myndigheter som hanterar EU-stöd, däribland Jordbruksverket, arbetar tillsammans för att förebygga och bekämpa bedrägerier och annan ekonomisk brottslighet. Inom EU har arbetet på det här området stärkts från och med 2014. De EU-stöd som vi kan använda i Sverige ska gå till dig som har rätt till stöd. Vi kommer i handläggningen fortsätta att kontrollera så att rätt belopp betalas ut till rätt person.

Jordbruksverket rapporterar ärenden till OLAF

Jordbruksverket måste rapportera alla ärenden där vi, eller andra myndigheter som handlägger stöd, hittar fel i den EU – finansierade delen av stödet på mer än 10 000 euro. OLAF är den europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Vi rapporterar ärendena oavsett om det är ett misstänkt bedrägeri eller ett vanligt fel.

Svårt att få stöd för dem som i huvudsak sysslar med viss annan verksamhet än jordbruk

Från och med år 2015 finns det regler om vilka som kan få vissa jordbrukarstöd. Möjligheten att få vissa jordbrukarstöd minskar för företag och personer som driver permanenta sport- eller rekreationsanläggningar, fastighetsföretag, flygplatser, vattenverk eller erbjuder järnvägstjänster.

Reglerna rör gårdsstödet, förgröningsstödet, stödet till unga jordbrukare och nötkreatursstödet. Det gäller också ersättning för ekologisk produktion och ersättning för omställning till ekologisk produktion, kompensationsstöd samt extra djuromsorg för får och suggor och utökad klövhälsovård för mjölkkor.

Detta gäller bara företag och personer som sammanlagt fick mer än 5 000 euro i gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd och stöd till unga jordbrukare år 2015, före avdrag för olika fel. Om du inte fick dessa stöd 2015 baseras beräkningen i stället på de arealer du redovisar i din SAM-ansökan för 2016 och ett genomsnittligt värde per hektar på cirka 235 euro för år 2016.

Om ditt jordbruksföretag har fått eller hamnar på 5 000 euro eller mindre, kan du få stöden även om du samtidigt sysslar med någon av de uppräknade verksamheterna.

Det finns undantag som gör att även personer och företag med dessa verksamheter kan få stöd och rätt att handla med stödrätter.

Berörs du och din verksamhet?

Den som berörs av förändringen är den person eller det företag vars person- eller organisationsnummer står som stödsökande på ansökan om stöd. Det spelar ingen roll hur ägarförhållandena ser ut, om verksamheten till exempel drivs i privat eller offentlig regi eller hur stor omsättning eller antal anställda verksamheten har. Personen eller företaget får inte driva någon av de verksamheter som räknas upp här nedanför om personen eller företaget vill ha stöden.

En verksamhet anses vara i drift när den ingår i en näringsverksamhet. Verksamheter som bara är till för den sökandes privata bruk är tillåtna.

Permanent sport- eller rekreationsanläggningar

Med permanenta sport- eller rekreationsanläggningar menar vi en yta som helt eller delvis är utomhus och som är tillgänglig och utformad för sport och rekreation. Där ska finnas permanenta anordningar eller konstruktioner för deltagarna eller åskådare. Aktiviteten ska utövas på eller i anslutning till mark som skulle kunna vara jordbruksmark om den inte användes för sporten eller rekreationsaktiviteten.

Med sport och rekreation menar vi det som allmänt kallas och uppfattas som sport och rekreation och som utövas av människor. Närliggande verksamheter som inte behöver vara vare sig sport eller rekreation är vård av människor eller djur för att lindra eller minska problemen efter en skada, eller professionell träning av djur eller annan träning av djur som inte är hobbybetonad. Särskilt i det senare

fallet finns det en skiljelinje där djurträning snarare är sport eller rekreation när det finns betalande publik eller när utövare betalar för att själva delta i träningen av djuret.

Anläggningen ska vara i drift och ingå i en verksamhet vars intäkter och kostnader är mervärdesskattepliktiga och avdragsgilla. För privatpersoner och företag innebär det att anläggningen ska användas för att ge intäkter. Anläggningar som är privata och bara används för enskilt bruk eller med stöd av allemansrätten räknas inte som permanenta sport- och rekreationsanläggningar.

Typiska exempel på permanenta sport- eller rekreationsanläggningar är

- golfbanor
- kapplöpningsbanor
- elljusspår
- motorsportbanor
- fotbollsplaner
- skjutbanor
- campingplatser
- folkparker, permanenta marknadsplatser
- dansbanor
- paddockar och hinderbanor utomhus med till exempel anpassat underlag, permanent inhägnad eller läktare för åskådare eller utövare
- permanenta utomhusanläggningar för rekreation, till exempel anläggningar teambildning eller lekland.

Typiska exempel på sådant som normalt sett **inte** är permanenta sport- eller rekreationsanläggningar är

- ridhus och andra inomhusanläggningar
- tillfälliga marknadsplatser, parkeringsplatser eller tävlingsområden som inte stör det jordbruk som normalt bedrivs där mer än några enstaka dagar under jordbrukssäsongen
- strövområden
- vandringsleder.

Inackorderingsstall med eller utan paddock och anlagda ridvägar för de inackorderade hästarna, anses **inte** vara permanenta sport- och rekreationsanläggningar i det här sammanhanget. Däremot anses ridskolor med motsvarande kringanläggningar vara permanenta sport- och rekreationsanläggningar.

Fastighetsföretag

Med fastighetsföretag menar vi personer och företag som kommersiellt driver fastighetsutveckling, förvaltar fastigheter åt andra samt fastighetsförmedling inklusive uthyrning av bostäder, ytor och lokaler.

En jordbrukares uthyrning av bostäder som finns på gården räknas inte som fastighetsförmedling i det här sammanhanget. Det gör inte heller uthyrning av lokaler, ytor eller mark på gården.

Med fastighetsutveckling och fastighetsförmedling menar vi att driva kommersiell handel med fastigheter, mark, bostäder och lokaler.

Med fastighetsförvaltning menar vi att mot betalning sköta den ekonomiska förvaltningen av fastigheter åt andra personer. Att mot betalning åta sig trädgårdsskötsel, snöröjning och liknande eller att tillhandahålla entreprenad- eller hantverkstjänster anses inte vara fastighetsförvaltning i det här sammanhanget.

Flygplatser

Med flygplatser menar vi fasta anläggningar för transport av människor och gods med flyg som det krävs tillstånd för att anlägga. Vilka flygplatser som behöver tillstånd regleras i Transportstyrelsens föreskrifter.

Vattenverk

Med vattenverk menar vi anläggningar som används för behandling och rening av vatten innan det distribueras via vattenledningar till allmänheten.

Att en jordbrukare från sin egen vattentäkt förser enstaka grannar med vatten jämförs i det här sammanhanget inte med att driva vattenverk.

Järnvägstjänster

Med företag som erbjuder järnvägstjänster menar vi personer och företag som erbjuder tjänster för person- och godstrafik på järnväg. Företag som bara erbjuder dragkraft räknas dit.

Företag som bara eller i huvudsak verkar inom hamnar, industriområden och liknande räknas inte dit. Det gör inte heller museijärnvägar, minitåg, ångloksslingor eller dressinturer och andra småskaliga turismaktiviteter och inte heller tunnelbana och spårvagn.

Det finns undantag

Alla som har minst 36 hektar jordbruksmark kan söka de berörda stöden även om de driver permanenta sport- eller rekreationsanläggningar, fastighetsföretag, flygplatser, vattenverk eller erbjuder järnvägstjänster.

Du måste fortfarande tala om i din SAM-ansökan att du driver någon av dessa verksamheter men istället för att skicka in handlingar om din verksamhet eller kopior av din bokföring, räcker det att du

har minst 36 hektar som kan ge gårdsstöd i din SAM-ansökan. Det räcker att du har marken. Du behöver inte söka gårdsstöd eller något annat stöd för den, men du måste sköta den så att den skulle kunna ge gårdsstöd.

Även för personer och företag med de här verksamheterna som inte har minst 36 hektar jordbruksmark finns det undantag som gör att de kan söka de berörda stöden. Det räcker att man uppfyller ett av nedanstående 3 undantag, men något undantag måste vara uppfyllt varje år personen eller företaget för en ansökan. Det här är de 3 undantagen:

1. Den sökande personens eller företagets huvudsakliga verksamhet är jordbruk enligt uppgifter som registrerats hos Bolagsverket eller Skatteverket. SNI-koderna för jordbruksverksamhet sträcker sig från 01 till 01500.
2. Summan av gårdsstödet, förgröningsstödet, nötkreatursstödet och stödet till unga jordbrukare, före avdrag för fel, var minst 5 procent av den totala bruttointäkten från annan verksamhet än jordbruksverksamhet, före avdrag för kostnader och skatter men exklusive mervärdesskatt, det senast avslutade räkenskapsåret.
3. Minst en tredjedel av de totala intäkterna, före avdrag för kostnader och skatter men exklusive mervärdesskatt, kom från jordbruksverksamhet, det senast avslutade räkenskapsåret.

Förklaringar till begreppen

I det här sammanhanget är intäkt från jordbruksverksamhet summan av

- intäkter från jordbruksproduktion av olika slag, före avdrag för kostnader och skatter men exklusive mervärdesskatt
- ditt sammanlagda gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd, stöd till unga jordbrukare, stöd för kvalitetscertifiering och stöd till mervärden före avdrag för fel i ansökan och tvärvillkorsavdrag
- stöd från landsbygdsprogrammet
- nationellt stöd (stödet finns i stödområde 1-5 i norra Sverige)
- ersättning för kastrering av grisar

Intäkt från jordbruksproduktion är intäkt från produktion, uppfödning eller odling av jordbruksprodukter, inbegripet skörd, mjölkning, djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion. Intäkt från bearbetade jordbruksprodukter klassas som intäkt från jordbruksverksamhet om jordbrukaren behåller äganderätten till produkterna hela tiden tills försäljningen, även om en ny produkt uppstår genom bearbetningen.

För att det ska vara möjligt att få de berörda stöden måste den som sysslar med någon av de verksamheter som nämns ovan dels ange det i sin SAM-ansökan, dels skicka in underlag senast sista ansökningsdag som visar att ett undantag gäller.

Det här ska du skicka in

Det du ska skicka in om du vill visa att den huvudsakliga verksamheten är jordbruksverksamhet är kopior av det som är registrerat hos Bolagsverket om företagets verksamhet eller kopior av det som är

registrerat hos Skatteverket om företagets huvudsakliga verksamhet genom blanketten Skatte- och avgiftsanmälan eller motsvarande e-tjänst.

Det du ska skicka in om du vill visa ditt företags inkomstförhållanden är uppgifter ur företagets bokföring. Genom en resultatrapport från huvudbokföringen från det senast avslutade räkenskapsåret visar du hur intäkterna fördelar sig mellan de olika verksamheterna i ditt företag.

Det är den som söker stödet som berörs av de nya reglerna och bedöms enligt dessa. Det spelar ingen roll hur ägarförhållandena ser ut, om verksamhet till exempel drivs i privat eller offentlig regi, eller hur stor omsättning eller antal anställda verksamheten har.